

11th International Conference on Language , Literature , Culture and History Studies

بهره گیری عمرخیام از قرآن در اشعارش

استاد راهنما :

دکتر غلامرضا هاتفی اردکانی، مدرس و عضو گروه زبان و ادبیات دانشگاه فرهنگیان یزد.

موسی داستان ، دانشجوی کارشناسی پیوسته، آموزش الهیات، دانشگاه فرهنگیان یزد

چکیده

هدف از مقاله حاضر تأثیر قرآن و حدیث بر اشعار عمر خیام می پردازد. دین اسلام تأثیر زیادی در تمام شئون زندگی ایرانیان به ویژه در عرصه ی ادبیات از خود به جای گذاشته تا جایی که اگر بیشتر کتاب های بر جای مانده از پیشینیان را مطالعه کنیم خواهیم دریافت که کمتر موضوع ادبی است که مایه خود را از مفاهیم قرآنی نگرفته باشد به گونه ای که بیشتر مفاهیم و مطالب آن ها یا به طور آشکار یا غیر مستقیم مانند کنایه و ابهام به بیان نکته ای حکمت آموزی از کلام خداوند اشاره شده و در این زمینه کافی است که چقدر از آیات و اشارات و عبارات و یا نکات و دستورات تربیتی و اخلاقی ، علمی و سیاسی و... آورده و با شعر های خود ذهن بشر را به تکاپو انداخته اند .

در این پژوهش به این نتیجه رسیدیم که تأثیر قرآن و احادیث بر ادب فارسی بسیار گسترده است، و این تأثیر پذیری شیوه های گوناگون دارد و این که مورد توجه شاعران و نویسندگان قرار گرفته است. خیام فیلسوف ، ریاضی دان و منجمی چیره دستی است که شهرتش را مرهون طبع شاعرانه و رباعیات بی مثالش می باشد . که در فرهنگ شعرش به وفور رد پای فرهنگ دینی و قرآنی موج می زند علی الخصوص فرهنگ معاد باوری «حجه الحق» لقب وی است که در سده قرن پنجم ، در شهر نیشابور متولد شد. خیام فیلسوف ، ریاضی دان ، منجم و ستاره شناسی چیره دستی که در جایگاه علمی اش تاکنون کسی شکی به دل خود راه نداده است. با توجه به این جایگاه رفیع علمی اما آنچه وی را بر سر زبان ها شهره خاص و عام کرده است و نقشی جهانی به وی داده است جایگاه ادبی و رباعیات اوست.

واژگان کلیدی :

قرآن کریم ، خیام ، اشعار ، احادیث ، رباعیات